

Határozatok Tára

MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2017. július 20.¹

C-393/16. sz. ügy

Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne

kontra

**Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH & Co.OHG, képviseli: Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH, korábban
Aldi Einkauf GmbH & Co.OHG Süd,
a Galana NV részvételével**

(a Bundesgerichtshof [szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés – **A mezőgazdasági termékpiacon közös szervezése** – Oltalom alatt álló eredetmegjelölések oltalma – Az eredetmegjelölés hírneve kihasználásának, az azzal való visszaélés, annak utánzásának, illetve idézésének, valamint a hamis vagy félrevezető jelzések fogalma – Élelmiszer, amelynek megjelölése megfelel az érintett fogyasztók gyakorlatának – Az érintett fogyasztók megtévesztésének lehetősége egy termék földrajzi eredetét illetően”

1. Egy német áruházlánc „Champagne Sorbet” név alatt forgalmazott olyan fagyaltot árusít, amely pezsgőt (champagne-t) tartalmaz. Jogszerű-e így eljárni, vagy a fagyalt gyártója és forgalmazója valójában visszaél egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel (OEM) ellátott francia pezsgőbor hírnevével?

2. Ez összefoglalva az a kérdés, amelyet a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában feltesz, és amelynek alapján határozatot kell majd hoznia arról, hogy a Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (CIVC) – amely ezen OEM érdekeit védi – jogosan kérelmezi-e a fagyalt árusításának abbahagyását.

3. Egy nemrégiben született indítványomban² emlékeztettem arra, hogy a Bíróság már gazdag ítélkezési gyakorlattal rendelkezik az OEM-ekre és az oltalom alatt álló földrajzi jelzésekre (OFJ) vonatkozóan. A jelen ügy alkalmas arra, hogy azok körét kiterjessze azokra az esetekre, amelyekben egy OEM oltalma alatt álló pezsgőbor (champagne) egy élelmiszer összetevőjét képezi, és mint ilyen, e termék megjelenésében is szerepel.

4. A kérdést előterjesztő bíróság számára történő válaszadás érdekében a Bíróságnak figyelembe kell vennie azt, hogy a „Champagner Sorbet” a kérdést előterjesztő bíróság szerint Németországban szokásosan alkalmazott megnevezés egy olyan fagyasztott édességféle (fagyalt) jelölésére, amely pezsgőt (champagne-t) tartalmaz. Ezenkívül heterogén (egyfelől az OEM-ekkel kapcsolatos, másfelől pedig az élelmiszerek címkézésével kapcsolatos) jogszabályok értelmezését kell vizsgálni annak érdekében, hogy egyensúly jöjjön létre az OEM-ek jogosultjait, valamint az élelmiszer előállítását megillető jogok között, mely utóbbiak arra törekednek, hogy az élelmiszer összetételét megjelenítsék a csomagoláson.

¹ Eredeti nyelv: spanyol.

² Az EUIPO kontra Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto IP ügyre (C-56/16 P, EU:C:2017:394) vonatkozó, 2017. május 18-i indítvány.

I. Jogi háttér

5. A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) egyaránt hivatkozik az 1234/2007/EK rendeletre³ és az 1308/2013/EU rendeletre,⁴ amely az előbbit hatályon kívül helyezte, bár ez utóbbi időbeli hatályánál fogva a jogvitára nem alkalmazható. Az 1308/2013 rendelet értelmezése azért szükséges, mert a benyújtott abbahagyás iránti keresetnek jövőbeli hatásai lehetnek, amikor is a tényállást az alapján kell elbírálni.

6. Bár ezt az álláspontot nem vitatom, csak az 1234/2007 rendelet rendelkezéseit fogom említeni, mivel ez a rendelet volt alkalmazandó a vitatott tényállás megvalósulásának idején, és mert az ügy szempontjából releváns két cikk (az 1234/2007 rendelet 118m. cikke és az 1308/2013 rendelet 103. cikke) hasonló. Semmilyen akadályát nem látom annak, hogy az első tekintetében elfogadott értelmezés a másodikra is vonatkozzon.

A. Az 1234/2007 rendelet

7. A 118m. cikkének („Oltalom”) értelmében:

„(1) Bármely forgalmazó használhatja az oltalom alatt álló eredetmegjelölést és az oltalom alatt álló földrajzi jelzést azon boron, amelyet a vonatkozó termékleírásnak megfelelően készítettek.

(2) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések, valamint az ilyen oltalom alatt álló nevekkal ellátott, a termékleírásnak megfelelő borok a következőkkel szemben élveznek oltalmat:

a) az oltalom alatt álló név bármely közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú használata:

i. az oltalom alatt álló név termékleírásának nem megfelelő hasonló termék vonatkozásában; vagy

ii. amennyiben az ilyen használat visszaél az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés hírnevével;

b) bármely visszaélés, utánzás vagy utalás, még abban az esetben is, ha feltüntetik a termék vagy szolgáltatás valós eredetét, vagy ha az oltalom alatt álló nevet lefordítják, vagy azt olyan típusú kifejezések követik, mint a »féle«, »fajta«, »módszer«, »mint ahogyan ... készül«, »utánzat«, »íz«, »mint« és hasonló;

c) a termék származására, eredetére, jellegére vagy alapvető tulajdonságaira vonatkozó bármely egyéb hamis vagy félrevezető jelzés a belső vagy a külső csomagoláson, a szóban forgó bortermékhez kapcsolódó reklámanyagon vagy dokumentumokon, valamint a termék eredetét illetően hamis benyomást keltő tárolóedénybe történő csomagolás;

d) bármilyen egyéb olyan gyakorlat, amely a termék valódi származása tekintetében a fogyasztó megtévesztéséhez vezethet.

(3) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés nem válhat köznévvé a Közösségben a 118k. cikk (1) bekezdésének értelmében.

3 A mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i tanácsi rendelet („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) (HL 2007. L 299., 1. o.; helyesbítések: HL 2010. L 63., 30. o.; HL 2013. L 97., 4. o.).

4 A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/E[G]K, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 671. o.; helyesbítések: HL 2014. L 189., 261. o.; HL 2014. L 232., 25. o.; HL 2016. L 130., 9. o.; HL 2017. L 262., 16. o.).

[...]

8. Az 1308/2013 rendelet (97) preambulumbekzdése, amely megismétli a 479/2008 rendelet⁵ – amelyben elfogadták az 1234/2007 rendeletbe a 491/2009 rendelet⁶ által bevezetett eredetmegjelölések oltalmával kapcsolatos rendelkezéseket – (32) preambulumbekzdését, a következőképpen szól:

„A nyilvántartásba vett eredetmegjelöléseknek és földrajzi jelzéseknek oltalmat kell élvezniük minden olyan használattal szemben, amely visszaél a követelményeknek megfelelő termékek hírnevével. A tisztességes verseny elősegítése és a fogyasztók megtévesztésének elkerülése végett indokolt kiterjeszteni az oltalmat az e rendeletben nem szabályozott termékekre és szolgáltatásokra is, ideértve azokat a termékeket, amelyek nem szerepelnek a Szerzödések I. mellékletében.”

B. A 2000/13/EK irányelv⁷

9. Az élelmiszerek címkézése terén a vitatott tényállás megvalósulásakor hatályos szabály az ezen pontnak címet adó irányelv volt.⁸ A 3. cikkének (1) bekezdése többek között a következőkről rendelkezik:

„(1) A 4–17. cikknek megfelelően, és az azokban foglalt kivételek függvényében, a következő adatokat kötelező külön feltüntetni az élelmiszerek címkézésén:

1. Az árumegnevezés;
2. az összetevők listája;
3. bizonyos összetevők vagy összetevő-kategóriák mennyisége a 7. cikkben megállapítottak szerint;

[...]

10. Az 5. cikk (1) bekezdése meghatározza:

„(1) Egy élelmiszer árumegnevezése az a jelölés, amely az ezen élelmiszerre vonatkozó közösségi jogszabályokban szerepel.

- a) Községi rendelkezések hiányában az árumegnevezés az a név, amelyet a termék végső fogyasztónak vagy közétkeztetésben működő gazdasági szereplőnek való értékesítése szerinti tagállamban érvényes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések előírnak.

⁵ A borpiac közös szervezéséről, az 1493/1999/EK, az 1782/2003/EK, az 1290/2005/EK és a 3/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2392/86/EGK és az 1493/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 29-i tanácsi rendelet (HL 2008. L 148., 1. o.; helyesbítés: HL 2008. L 220., 35. o.).

⁶ A mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló 1234/2007/EK rendelet („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) módosításáról szóló, 2009. május 25-i tanácsi rendelet (HL 2009. L 154., 1. o.; helyesbítés: HL 2011. L 313., 47. o.).

⁷ Az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2000. L 109., 29. o.; magyar nyelvű kiadás 15. fejezet, 5. kötet, 75. o.).

⁸ Az irányelvet gyakorlatilag 2014. december 13-ig, azaz az alapeljárás tényállásának megvalósulását követően több mint két évig nem helyezték hatályon kívül a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2011. L 304., 18. o.; helyesbítések: HL 2014. L 331., 40. o.; HL 2015. L 50., 48. o.; HL 2016. L 266., 7. o.) hatályon kívül helyező rendelkezése alapján.

A fentiek hiányában az árumegnevezés olyan név, amely a termék végső fogyasztóhoz vagy közétkeztetésben működő gazdasági szereplő számára történő értékesítésének helye szerinti tagállamban megszokott, vagy az élelmiszer és – szükség szerint – felhasználásának leírása, amely kellően áttekinthető ahhoz, hogy a fogyasztót tájékoztassa annak valódi természetéről, és megkülönböztesse azt azoktól a termékektől, amelyekkel összekeverhető lenne.

[...]”

11. A 6. cikk (5) bekezdése kimondja:

„Az összetevők listája tartalmazza az élelmiszer összes összetevőjét, tömeg szerinti csökkenő sorrendben, ahogyan azokat feljegyezték az élelmiszer gyártásakor való felhasználásuk időpontjában. A listát megfelelő fejléc előzi meg, amely tartalmazza az »összetevők« szót.

[...]”

12. A 7. cikk (1) és (5) bekezdés előírja:

„(1) Az összetevőnek vagy az összetevők csoportjának egy élelmiszer előállítása vagy elkészítése során felhasznált mennyiségét e cikknek megfelelően kell megadni.

[...]

(5) Az (1) bekezdésben leírt jelzés vagy az élelmiszer árumegnevezésében, vagy közvetlenül azután, vagy az összetevők listáján jelenik meg a kérdéses összetevő vagy összetevők csoportja vonatkozásában.”

C. Iránymutatás az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel (OEM) vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel (OFJ) ellátott összetevők felhasználásával készült élelmiszerek címkézéséhez⁹

13. A 2.1 pont („Ajánlások a bejegyzett elnevezések használatát illetően”) előírja:

„1. A Bizottság elfogadhatónak véli, hogy egy élelmiszer összetevőinek felsorolásában OEM-ként vagy OFJ-ként bejegyzett elnevezés szerepeljen.

2. Ezenkívül a Bizottság elfogadhatónak tartja, hogy egy OEM-ként vagy OFJ-ként bejegyzett elnevezés az azt viselő termék felhasználásával készült élelmiszer kereskedelmi megnevezésének részeként vagy annak közelében szerepeljen, valamint hogy a szóban forgó élelmiszer címkézésében, kiserelésében és reklámozásában megjelenjen, feltéve hogy az alábbiakban ismertetett feltételek mindegyike teljesül.

- Helyénvaló, hogy az említett élelmiszer ne tartalmazzon más »hasonló összetevőt«, vagyis olyan összetevőt, amely alkalmas az OEM-et, illetve OFJ-t viselő termék teljes vagy részleges kiváltására. A »hasonló összetevő« fogalmának szemléltetésekképpen, a teljesség igénye nélkül a Bizottság úgy véli, hogy a belsőpenészes sajtok (közismert nevükön: kéksajtok) hasonlóak a Roquefort sajtához.
- A szóban forgó összetevőt továbbá kellő mennyiségben kell felhasználni ahhoz, hogy az élelmiszernak sajátos jelleget kölcsönözzön. A szóba jöhető esetek sokféleségéből eredően azonban a Bizottság nem javasolhat általánosan alkalmazandó minimális százalékos arányt. Így például az, ha egy OEM-mel vagy OFJ-vel ellátott fűszert egészen csekély mennyiségben

⁹ Bizottsági közlemény (HL 2010. C 341., 3. o., a továbbiakban: iránymutatás).

használnak fel egy ételismiszerben, adott esetben elegendő lehet ahhoz, hogy a szóban forgó ételismiszernek sajátos jelleget kölcsönözzön. Ezzel szemben az, ha egy OEM-mel vagy OFJ-vel ellátott húst egészen csekély mennyiségben használnak fel egy ételismiszerben, önmagában még nem elegendő ahhoz, hogy az adott ételismiszernek sajátos jelleget kölcsönözzön.

- Végezetül az OEM-mel vagy OFJ-vel ellátott összetevő felhasználási arányát ideális esetben az adott ételismiszer kereskedelmi megnevezésének részeként vagy annak közelében, ennek hiányában pedig az összetevők felsorolásában, az érintett összetevővel közvetlen kapcsolatba hozva kell feltüntetni.”

II. A tényállás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14. 2012 végén az Aldi Süd – amely egy ételismiszereket és más fogyasztási cikkeket szupermarketekben forgalmazó cég – egy, a Galana NV¹⁰ által előállított, „Champagner Sorbet” elnevezésű terméket kezdett árusítani, amely összetevőként 12%-ban pezsgőt (champagne-t) tartalmaz. E termék csomagolásán a kép a következő volt:

15. A CIVC kereseti kérelmet nyújtott be a Landgericht Münchenhez (müncheni tartományi bíróság, Németország), amelyben a pezsgő (champagne) OEM-nek az Aldi Süd által annak mélyhűtött termékén történő használatának megtiltását kérte, mivel azt ezen OEM megsértéseként értelmezte.

16. A marasztalásra irányuló kereseti kérelemnek, amely az 1234/2007 rendelet 118m. cikkén alapult, első fokon helyt adtak, azonban kérelmet másodfokon az Oberlandesgericht München (müncheni tartományi felsőbbbíróság, Németország) elutasította.

17. A CIVC a másodfokú ítéletet megtámadta a kérdést előterjesztő bíróság előtt. Utóbbi hajlik annak elismerésére, hogy a pezsgő (champagne) OEM-nek egy fagyasztott terméken történő használata az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja hatálya alá tartozik, mivel a pezsgő (champagne) kifejezést kereskedelmi célból egy olyan édesség megjelölésére használják, amely nem felel meg a pezsgő (champagne) OEM oltalma alatt álló borok termékleírásának.

18. A CIVC ezenkívül felhívja a figyelmet arra, hogy a pezsgő (champagne) OEM hírneve kedvezően hathat a „Champagner Sorbet” kifejezésre. Ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy történik-e az OEM-mel az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja értelmében vett visszaélés, mivel ez a kifejezés megfelel a fogyasztók azon édesség megjelölésével kapcsolatos megszokásainak, amely kellő mennyiségben tartalmaz pezsgőbort (champagne-t) ahhoz, hogy az a termék alapvető jellemzőjét képezze. Ki kell tehát zárni az OEM hírnevével való visszaélést, amennyiben – ahogyan azt a fellebbviteli bíróság megállapította – az OEM használatát jogos érdek igazolja.

¹⁰ A Galana NV az alapeljárásban az Aldi Süd támogatása érdekében avatkozik be.

19. Tekintettel arra, hogy a CIVC keresete az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének b) pontján alapulhat, a kérdést előterjesztő bíróságnak afelől is kétségei vannak, hogy az OEM használata jelenthet-e visszaélést, utánzást vagy félrevezető utalást. Azt állítja, hogy a használatnak félrevezetőnek kell lennie, és ennél fogva a használatot igazoló valamely jogos érdek fennállása kizárja az OEM megsértését.

20. Végül, a CIVC azon érveléssel kapcsolatban, miszerint az Aldi Süd a „Champagner Sorbet” jelzést az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében vett félrevezető módon használta, a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy ez a szabály csak azokat az eseteket foglalja-e magában, amikor a félrevezető jelzés a fogyasztók számára a termék földrajzi eredetét illetően hamis benyomást kelt, vagy az vonatkozik-e az ezen termék alapvető jellemzőivel kapcsolatos félrevezető jelzésekre is.

21. Mindezek alapján a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni az 1234/2007/EK rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontját, valamint az 1308/2013/EU rendelet 103. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontját, hogy azok akkor is alkalmazandók, ha az oltalom alatt álló eredetmegjelölést a termékleírásnak nem megfelelő olyan élelmiszer nevének részeként használják, amelyhez a termékleírásnak megfelelő összetevőt adtak hozzá?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni az 1234/2007/EK rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontját, valamint az 1308/2013/EU rendelet 103. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontját, hogy az oltalom alatt álló eredetmegjelölésnek a termékleírásnak nem megfelelő olyan élelmiszer nevének részeként történő használata, amelyhez a termékleírásnak megfelelő összetevőt adtak hozzá, az eredetmegjelölés hírnevével való visszaélésnek minősül, ha az élelmiszer megnevezése megfelel az érintett fogyasztók megnevezéssel kapcsolatos megszokásainak, és az összetevőt kellő mennyiségben adták hozzá az élelmiszerhez ahhoz, hogy az a termék alapvető jellemzőjét képezze?

3) Úgy kell-e értelmezni az 1234/2007/EK rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének b) pontját, valamint az 1308/2013/EU rendelet 103. cikke (2) bekezdésének b) pontját, hogy az oltalom alatt álló eredetmegjelölésnek az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésben ismertetett körülmények közötti használata visszaélészerű használatnak, utánzásnak vagy idézésnek minősül?

4) Úgy kell-e értelmezni az 1234/2007/EK rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének c) pontját, valamint az 1308/2013/EU rendelet 103. cikke (2) bekezdésének c) pontját, hogy azok csak azokra a hamis vagy félrevezető jelzésekre alkalmazandók, amelyek alkalmasak arra, hogy az érintett fogyasztókban a termék földrajzi származását illetően hamis benyomást keltsenek?”

III. A Bíróság előtti eljárás

22. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot 2016. július 14-én nyújtották be a Bíróság Hivatalához.

23. Írásbeli észrevételeket a CICV, a Galana NV, a francia és a portugál kormány, valamint az Európai Bizottság terjesztett elő.

24. 2017. május 18-án tárgyalást tartottak, amelyen a CIVC, a Galana NV, a francia kormány és az Európai Bizottság képviselői vettek részt.

IV. A felek észrevételeinek összefoglalása

A. Az első kérdésről

25. Valamennyi fél egyetért abban, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre igenlő választ kell adni. A CIVC szerint az uniós jogszabályok az OEM-eket valamennyi olyan közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú használattal szemben oltalomban részesítik, amely azok hírnevével próbál visszaélni. Ez az oltalom kiterjed az OEM-nek egy olyan termék nevének részeként, illetve egy olyan ételkészítmény megjelöléseként történő használatára is, amely nem felel meg a termékleírásnak. A Bureau National Interprofessionnel du Cognac ítéletre¹¹ hivatkozva a CIVC azt állítja, hogy a pezsgő (champagne) OEM közvetlen kereskedelmi célú használatára kerül sor, amennyiben az egészében vagy lefordítva a „Champagner Sorbet” részeként jelenik meg.

26. A francia kormány szerint bár az alkalmazandó rendeletek kifejezetten nem említik az OEM-ek összetevőként történő használatát, azok oltalma, továbbá a borágazatra, valamint a mezőgazdasági termékekre és ételkészítményekre vonatkozó szabályok közötti összhang alapján úgy véli, hogy ezek a rendeletek erre a használatra is alkalmazandóak.

27. A portugál kormány hozzáteszi, hogy a „Champagner” ebben az ügyben a termék legjelentősebb szövege, miközben a „sorbet (fagylalt)” kifejezés általános jellegű, azaz az nem befolyásolja az OEM használatának megítélését.

B. A második kérdésről

28. A CIVC a második kérdésre is igenlő választ javasol adni. A portugál kormánnyal egyetértve emlékeztet arra, hogy a „visszaél” kifejezés valamely dolog felhasználását, illetve használatát jelenti, és elegendő, ha az OEM hírnevéből előnyt szereznek. Ez történik a fagylalttal, amely azzal, hogy a pezsgő (champagne) kifejezés a nevébe beépül, kihasználja ezen pezsgő minőségi arculatát, illetve presztízsét, amely pezsgő az OEM oltalma alatt áll. A CIVC kizárja a 110/2008/EK rendelet¹² 10. cikke (1) bekezdésének analógia útján történő alkalmazását, amely rendelet a szeszes italokra korlátozódik, és amelyet a jogalkotó nem kívánt a borokra kiterjeszteni, azonban releváns elemeket talál a bizottsági iránymutatásban.

29. A Galana NV-hez és a francia kormányhoz hasonlóan a CIVC úgy véli, hogy nem releváns az, hogy az ételkészítménynek egy OEM-et magában foglaló megjelölése egybeesik azzal a szokásos formával, ahogyan az a fogyasztó számára ismert. Az ellenkező elfogadása azzal a veszéllyel járna, hogy az OEM köznévvé válik, ellentétben azzal, amit az oltalmával el kívánnak kerülni.

30. A CIVC azt kívánja megtudni, hogy a fagylaltban található pezsgő (champagne) mennyisége elegendő-e ahhoz, hogy annak alapvető jellemzőjét képezze. A jelen esetben nem ez a helyzet, mert a pezsgő (champagne) alapvető jellemzői (az apró és tartós buborékai, valamint a friss, gyümölcsös és enyhén savas íze) a fagylaltban nem találhatóak meg. A pezsgőnek (champagne-nak) az ételkészítmény előállításánál alkalmazott aránya (12%) sem igazolja az OEM használatát.

¹¹ 2011. július 14-i ítélet (C-4/10 és C-27/10, EU:C:2011:484), 55. pont.

¹² A szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kiszereléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az 1576/89/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. január 15-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2008. L 39., 16. o.; helyesbítések: HL 2009. L 228, 47. o.; HL 2015. L 70., 65. o.).

31. A Galana NV úgy véli, hogy nincs relevanciája az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjára történő hivatkozásnak, mivel a fagylalt neve a valóságot tükrözi, az egyértelmű, és a fogyasztókat nem téveszti meg. Az összetevőként hozzáadott pezsgő (champagne) mennyisége elegendő ahhoz, hogy az a fagylaltot egy alapvető jellemzővel ruházza fel. Ezenkívül az ételkészítés összhangban áll az iránymutatással, amely alátámasztja a megközelítését.

32. A francia kormány szerint egy OEM valamely ételkészítés megnevezésének részeként történő használata főszabály szerint nem tilos, mivel az önmagában nem minősül a hírnevével való visszaélésnek. A Bizottsággal egyetért abban, hogy a „visszaél” a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően azt a használatot jelenti, amely alapján valamely gazdasági szereplő egy földrajzi származásra utaló jelzés hírnevéből jogtalanul részesül.¹³

33. A nemzeti bíróság feladata értékelni, hogy teljesülnek-e az iránymutatásban foglalt feltételek, és adott esetben más olyan értékelési szempontokat mérlegelni, mint például az ezen OEM-nek a valamely gazdasági szereplő által képekkel, referenciákkal, valamint a csomagoláson megjelenő betűtípussal, illetve a termék reklámozásával történő használatának arányossága.

34. A portugál kormány szerint a „Champagner Sorbet” jogtalanul részesül a pezsgő (champagne) OEM hírnevéből. Az OEM-eket a használat valamennyi formájával szemben oltalomban kell részesíteni megakadályozva a presztízsével való visszaélést; és különösen el kell kerülni a megkülönböztető erejének romlását vagy elhalványulását.

35. A Bizottság a második kérdésre nemleges választ javasol. Az 1151/2012/EU rendelet¹⁴ (amely az iránymutatásra hivatkozik), valamint az 1169/2011 és a 110/2008 rendeletnek – különösen annak 10. cikke (1) bekezdésének – koherens értelmezése mellett érvel a valamely szeszes italnak egy ételkészítés nevében történő megemlítését illetően. Felhívja a figyelmet arra, hogy a pezsgő (champagne) OEM használata ebben az esetben megfelel ezeknek a feltételeknek, és összhangban áll az 1169/2011 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjával, a 17. cikkének (1) bekezdésével, valamint a 18. és a 22. cikkel.

C. A harmadik kérdéstről

36. A CIVC erre a kérdésre is nemleges választ javasol. A lényegében a portugál kormánnyal egybehangzó véleménye szerint a „Champagner Sorbet” a pezsgő (champagne) OEM-re utal az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében még akkor is, ha ez a kifejezés egybeesik a fogyasztók megszokásaival, és az összetevőt kellő mennyiségben adják hozzá ahhoz, hogy a fagylalt alapvető jellemzőjét képezze. Az „utalás” fogalma azon esetet takarja, amikor az ételkészítés megjelölése egy OEM-et foglal magában, amely alapján a fogyasztó összekapcsolja ezt a terméket a megnevezés által oltalomban részesített összetevővel.

37. A Galana NV és a francia kormány tagadja, hogy a pezsgő (champagne) OEM használata a jelen esetben visszaélésnek, utánzásnak vagy utalásnak minősül. Ezek a fogalmak a termék vagy az OEM-ben szereplő kifejezések másolását, vagy az OEM-re történő hivatkozást jelentik a termékleírásban foglalt követelmények betartása nélkül, miközben a jelen ügyben az OEM közvetlen használatáról van szó.

¹³ 2011. július 14-i Bureau National Interprofessionnel du Cognac ítélet (C-4/10 és C-27/10, EU:C:2011:484), 46. pont; 2016. január 21-i Viiniverla ítélet (C-75/15, EU:C:2016:35), 45. pont.

¹⁴ A mezőgazdasági termékek és az ételkészítékek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 343, I. o.; helyesbítés: HL 2013. L 55, 27. o.).

38. A Bizottság szerint a „Champagner Sorbet” önként és közvetlenül bemutatja a tartalmat, amely kizárja az OEM-re történő mindenféle utalást, annak utánzását, illetve a kisajátításának minden egyéb formáját. A fogyasztónak a fagylalt származását illetően történő megtévesztésére sem kerül sor, mivel ez a megjelölés egyértelműen tájékoztatást ad arról, hogy a fagylalt jelentős mennyiséget tartalmaz az ezen francia régióból származó pezsgőből (champagne).

D. A negyedik kérdésről

39. A CVC úgy véli, hogy erre a kérdésre nemleges választ kell adni. Véleménye és a francia kormány véleménye szerint az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének c) pontja a termék jellegével, valamint az annak alapvető jellemzőivel kapcsolatos megtévesztő jelölésekre egyaránt kiterjed.

40. A Galana NV a Bizottsághoz hasonlóan kizárja, hogy az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének c) pontja alkalmazandó, mivel az csak a bortermékekre terjed ki. Másodlagos jelleggel úgy véli, hogy az kiterjeszhető a hamis vagy félrevezető jelzésekre, amelyek alkalmasak arra, hogy a fogyasztókat a termék földrajzi eredetét illetően megtéveszték.

41. A portugál kormány szerint a hamis vagy félrevezető jelzések a fogyasztókban hamis benyomást kelthetnek a termék földrajzi eredetét illetően, és úgy véli, hogy az olyan neveket, amelyekkel ilyen jelzéseket alkalmaznak, nem szabad engedélyezni.

V. Jogi elemzés

A. Az első kérdésről

42. A kérdést előterjesztő bíróság előzetesen az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontja ii. alpontja hatályának tisztázását kéri. Konkrétan annak tisztázása érdekli, hogy az kiterjed-e az olyan helyzetekre, mint amilyen a jelen ügybeli helyzet is, amelyben a pezsgő (champagne) OEM egy olyan fagylalt nevének a része, amely e pezsgőből bizonyos mennyiséget tartalmaz.

43. Az előzetes döntéshozatali eljárásba beavatkozó valamennyi fél egyetért a kérdést előterjesztő bírósággal abban, hogy az első kérdésre igenlő választ kell adni. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban bemutatott kétségek a német jogelmélet bizonyos területén képviselt álláspont miatt merültek fel, amely szerint ez a rendelkezés az OEM használatára csak akkor alkalmazandó, ha arra *azonos* kifejezésekkel kerül sor. Ugyanakkor a *hasonló* kifejezések használata az 1234/2007 rendelet 118m. cikke b) pontjának hatálya alá tartozik.

44. Úgy vélem, hogy ez az álláspont¹⁵ több okból sem elfogadható. Először is, ahogyan azt a francia kormány megjegyzi, ez a cikk egy nagyon tág alkalmazási kört határoz meg azzal az oltalommal összhangban, amelyben az OEM-eket kívánja részesíteni. Ez az álláspont nem lenne összeegyeztethető egy olyan értelmezéssel, amely például kizárja egy OEM fordításának használatát, amely sértené a bármilyen közvetlen vagy közvetett használat tilalmát.

¹⁵ Ha jól értem, az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének egy olyan értelmezését javasolja, amelynek értelmében az a) pont az OEM-ek azon használatára vonatkozik, amikor az OEM bejegyzése szerinti elnevezés alkalmazására kerül sor, míg a b) pont azon hasonló elnevezések használatára utal, amelyek a bejegyzett OEM-től nagyobb vagy kisebb mértékben különböznek. Lásd az előzetes döntéshozatalra utaló határozat 29. pontját.

45. Másodszor, ahogyan azt a Bizottság megjegyzi, a Bureau National Interprofessionnel du Cognac ítéletben¹⁶ a Bíróság már megállapította, hogy valamely védjegyben egy földrajzi árujelző vagy ezen árujelzőnek megfelelő kifejezés és annak a fordításának a szükséges előírásoknak nem megfelelő termékekre (fűszerezés, szeszes italok) történő használata *közvetlen* kereskedelmi használatnak minősül.

46. Végül, az 1234/2007 rendelet 118m. cikkének (2) bekezdése meghatározza a használat módjait (közvetlen és közvetlen), valamint azon termékeket (hasonló és eltérő),¹⁷ amelyekkel szemben az OEM által nyújtott oltalomra hivatkozni lehet. A hasonló termékek esetében azokkal szemben az OEM-re akkor lehet hivatkozni, ha azok eltérnek a termékleírástól, miközben a nem hasonló termékek esetében bizonyítani kell, hogy azok visszaélnék az OEM hírnevével. Ugyanakkor a b) pont – és valószínűleg az azt követő két pont is – bizonyos tisztességtelen magatartásokra hivatkoznak, amelyekkel szemben az OEM jogosultjai felléphetnek az olyan nemzetközi szerződésekből eredő kötelezettségekkel összhangban, amelyeknek az Unió és a tagállamok a tagjai.¹⁸ Ezen használatok esetében vélelmezett az említett hírnévvel való visszaélésre irányuló szándék.

47. Úgy értelmezem tehát, hogy az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja alkalmazandó, amely azt jelenti, hogy az első kérdésre igenlő választ kell adni.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről

48. A kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy egy OEM-nek egy olyan élelmiszer nevének részeként történő használata, amely nem felel meg a termékleírásnak, és amelyhez egy olyan összetevőt (a jelen esetben pezsgőt) adtak, amely viszont megfelel ennek a termékleírásnak, az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában foglalt tilalom hatálya alá tartozik-e, amennyiben:

- az élelmiszer megnevezése összhangban áll az érintett fogyasztók megszokásaival; és
- a hozzáadott összetevő mennyisége elegendő ahhoz, hogy az a termék alapvető jellemzőjét képezze.

49. A fellebbviteli bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a forgalmazónak pontosan a következő két okból *jogos érdeke* fűződik a pezsgő (champagne) OEM használatához: a) a német nyelvben és a német gasztronómiai irodalomban a „Champagner Sorbet” egy olyan fagyasztott édesség (fagyalt) megjelöléséhez szokásosan használt kifejezés, amelynek előállításához a francia pezsgőt használják fel; és b) a Galana NV terméke 12%-ban tartalmaz pezsgőt (champagne-t), amely mennyiség elegendő ahhoz, hogy az a fagyaltnak ezen pezsgő alapvető jellemzőjét (konkrétan az ízt) kölcsönözze.

16 2011. július 14-i ítélet (C-4/10 és C-27/10, EU:C:2011:484), 55. pont. Annak ellenére, hogy ezt az ítéletet a 110/2008 rendelettel kapcsolatban hozták, annak a jelen ügyre analógia útján történő alkalmazása nem kétséges e rendelet 16. cikkének az 1234/2007 rendelet 118m. cikkével való szövegbeli és teleológiai hasonlóságára tekintettel.

17 Le Goffic, C., *La protection des indications géographiques*, kiad. LITEC, Párizs, 2010., 137. o.

18 Lásd az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének b), c) és d) pontját az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó (1979. szeptember 28-án módosított) Lisszaboni Megállapodás 3. cikkét és a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezmény (HL 1994. L 336., 3. o.) 1 C. mellékletét képező, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló 1994. április 15-i megállapodás (TRIPS) (HL 1994. L 336., 214. o.) 22. cikke (2) bekezdésének b) pontját, amely az ipari tulajdon oltalmáról szóló, Stockholmban 1967-ben módosított párizsi egyezmény 10a. cikkére hivatkozik.

50. Úgy tűnik, hogy a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) nem ért egyet a fellebbviteli bíróság azon véleményével, hogy az előző pont a) és b) pontjaiban bemutatott tényállást a szükséges ténybeli értékelések elvégzése nélkül fogadták el. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság jelzi annak lehetőségét, hogy egy ilyen *jogos érdek* levezethető a címkézésre vonatkozó,¹⁹ a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek minőségével kapcsolatos uniós szabályozással²⁰ együttesen értelmezett uniós szabályozásból.

51. Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés megválaszolásához egyaránt elemezni kell az OEM-ek oltalmával, valamint az élelmiszerek címkézésével kapcsolatos rendelkezéseket.

1. Az OEM hírnevével való visszaélésről

52. A közvetlen kereskedelmi célú használat fennállásának (az első kérdésre adott válaszban történő) elfogadása esetén a kérdést előterjesztő bíróság elismeri, hogy a pezsgő (champagne) OEM használata a jelen esetben megfelel az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában foglalt követelménynek (azaz ezen OEM hírnevével visszaél), amennyiben az alperes eljárása tekintetében nem áll fenn jogos érdek.

53. A „Sekt-Weinbrand” ügy²¹ óta a Bíróság meghatározta az OEM-ek feladatát: tájékoztatni arról, illetve biztosítani azt, hogy a jelölt termék „valóban olyan minőséggel és jellemzőkkel rendelkezik, amelyek a származása szerinti földrajzi helynek köszönhetőek”. Már a hetvenes években kettős – térbeli és minőségi – kapcsolatot írtak elő, amelyet később a mezőgazdasági termékekre és az élelmiszerekre vonatkozó,²² valamint a borágazattal²³ kapcsolatos szabályozás is magában foglalt.

54. Az 1234/2007 rendelet célja – a borokra vonatkozó OEM-eket illetően – a fogyasztó és más szempontból az adott eredetmegjelölések jogosultjai számára annak biztosítása, hogy az ezek tárgyát képező termékek földrajzi származásuk alapján magas minőségi szintnek feleljenek meg.²⁴

55. Egy OEM *teljes* nevének egy élelmiszer megjelölésébe ezen termék forgalombahozatala érdekében történő beépítése, saját logikájánál fogva, az oltalom alatt álló minőség presztízsével és hírnevével való visszaélésre irányulhat. Ebből következik, hogy ezt a magatartást fő szabály szerint jogszerűtlennek kell tekinteni.

56. Ugyanakkor megállapítható, hogy az előállított áruk kereskedelme során egy OEM-et a terméke nevének részeként használhat egy olyan személy, akinek jogos érdeke fűződik hozzá. A kérdést előterjesztő bíróság a közvetlen kereskedelmi célú használat alkalmával felmerült kérdését éppen az „OEM hírnevével való visszaéléssel történő használat/jogos érdek” dichotómiája alapján fogalmazza meg oly módon, hogy ez utóbbi hiányában a hírnévvel való visszaélés megállapítható.

19 Különösen a 2000/13 irányelvnek a tényállás idején hatályban lévő 5. és 7. cikkére hivatkozik (lásd a jelen indítvány 9. és azt követő pontjait) az 1161/2011 rendelet 9. cikke (1) bekezdése a) pontja és a 17. cikke értelmezési értékének sérelme nélkül. Ez utóbbi a 2000/13 irányelvet 2014. december 13-án hatályon kívül helyezte, és az ennél fogva időbeli hatályánál fogva nem alkalmazandó a jelen ügyben.

20 Konkrétan az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, amely rendelet (32) preambulumbekzdése az iránymutatásra hivatkozik.

21 1975. február 20-i Bizottság kontra Németország ítélet (12/74, EU:C:1975:23).

22 Az OEM-ek eredetével kapcsolatos magyarázatokat lásd Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnoknak a Németország és Dánia kontra Bizottság ügyre (C-465/02 és C-466/02, EU:C:2005:636) vonatkozó indítványában, 5. és azt követő pontok.

23 Például a 479/2008/EK rendeletnek az 5. lábjegyzetben idézett (27) és (32) preambulumbekzdésében. Bár ezt a jogszabályt már hatályon kívül helyezték, e két preambulumbekzdés szövege kismértékű eltérésekkel megtalálható az 1308/2013 rendelet preambulumbekzdéseiben.

24 Ebben az értelemben az OHIM kontra Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto IP ítéletre (C-56/16 P, EU:C:2017:394) vonatkozó indítványom 63. pontjára utalok.

57. A jogos érdek származhat egy korábbi joggal (például egy másik fajta szellemi tulajdonnal) való rendelkezésből, illetve egy jogszabályi előírás teljesítéséből. Egyetértek a francia kormánnyal abban, hogy ezen feltevéseken kívül, valamint a *közvetlen* kereskedelmi környezetben kívül is létezniük kell olyan területeknek, amelyeken az OEM harmadik felek által történő használata jogszerű,²⁵ azaz olyan helyzeteknek, amelyekben az OEM használata *ius usus inoqui-nak* minősülhet.

58. Valójában a szellemi tulajdon más fajtái esetében a Bíróság elismert olyan eseteket, amikor a megjelölések, illetve védett művek harmadik felek által történő használata nem sérti azok jogosultjainak jogait. A védjegyjogban a Bíróság ekképpen megengedte a leíró jellegű használatokat az azon potenciális ügyfél számára eladásra kínált termék jellemzőinek közlése érdekében, aki ismeri a védjeggyel megjelölt termékek jellemzőit.²⁶ A Bíróság elismert olyan használatokat is, amelyek során a fogyasztó a megjelölést nem úgy fogja fel, mint arra utaló jelzést, hogy az azt magukban foglaló termékek a védjegyjogosult vállalkozástól származnak.²⁷

59. A szerzői és szomszédos jogok területén a 2001/29/EK irányelv²⁸ 5. cikkének (1) és (5) bekezdése alapján elismerték a szerzői jogi védelemben részesülő művek gyorsítótárban tárolt másolatainak és képernyőn készült másolatainak jogszerűségét;²⁹ annak jogszerűségét, hogy az időleges többszöröségi cselekmények lehetővé teszik a műholdas dekódoló egység és a televízió-képernyő megfelelő működését, ami lehetővé teszi a védelem alatt álló műveket tartalmazó műsorok vételét;³⁰ valamint a sajtócikk-összefoglalók elkészítését annak ellenére, hogy ahhoz e cikkek szerzői jogi jogosultjai nem járultak hozzá.³¹

60. Ez a megközelítés ezenkívül összhangban áll a Bíróság több ítéletével, amelyek szerint a valamely földrajzi árujelző hírnevéből való részesülés „jogtalanul” kell, hogy történjen.³² Bár ezen ítéleteket (a szeszes italok földrajzi árujelzőiről szóló) 110/2008 rendelet 16. cikkével kapcsolatban hozták, az e rendelkezés és az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének a) pontja közötti hasonlóság alapján egy ilyen értelmezés alkalmazható a borok területén is.³³ Ennélfogva tehát mivel van jogos érdek, az OEM használatát nem lehet *jogszerűtlennek* minősíteni.

61. A jelen ügyre visszatérve és tekintettel arra, hogy a Galana NV semmilyen korábbi jogra nem hivatkozott, azt kell megvizsgálni, hogy a pezsgő (champagne) OEM-nek a Galana NV által előállított fagyalt nevében történő használata valamilyen jogszabályi előírásnak felel-e meg, illetve az ártalmatlannak tekinthető-e.

25 Gondolok egy étterem étlapjára, amelyen az édességek között pezsgőt (champagne-t) tartalmazó fagyalt szerepel vagy egy ilyen fagyalt elkészítéséről szóló recept közzétételére. A tárgyaláson a Galana képviselője példaként említette a bizonyos pezsgőspoharak reklámozását, amely ezt a kifejezést használja.

26 2002. május 14-i Hölterhoff ítélet (C-2/00, EU:C:2002:287), 16. pont. Az ítélet egy olyan kereskedelmi tárgyalással kapcsolatban született, amelyben M. Hölterhoff féldrágaköveket és díszítőköveket kínált egy ügyfélnek eladásra, amelynek vágása a „Spirit Sun” és a „Context Cut” megjelölést viselte, amelyek egy versenytárs nevére lajstromozott védjegyek voltak.

27 2007. január 25-i Adam Opel ítélet (C-48/05, EU:C:2007:55), 24. pont, valamint Ruiz-Jarabo Colomer főtanácsnok ezen ügyre vonatkozó indítványa (EU:C:2006:154), 35. és azt követő pontok. Az ügy az Opel védjegy logójának az AUTECH – amely az Opellal kapcsolatban nem álló vállalkozás – által árusított kisautómodellek hűtőrácsán történő használatára vonatkozott.

28 Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2001. L 167., 10. o., magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.).

29 2014. június 5-i Public Relations Consultants Association ítélet (C-360/13, EU:C:2014:1195), 26. és 27. pont.

30 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet (C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631), 170–172. pont.

31 2012. január 17-i Infopaq International végzés (C-302/10, EU:C:2012:16), 44. és 45. pont.

32 2011. július 14-i Bureau National Interprofessionnel du Cognac ítélet (C-4/10 és C-27/10, EU:C:2011:484), 46. pont; 2016. január 21-i Viiniverla ítélet (C-75/15, EU:C:2016:35), 45. pont.

33 Ebben az értelemben a 479/2008 rendelet – amely a 45. cikkében beillesztette a 118m. cikknek a jelen ügyben vitatott, jelenlegi megfogalmazását – (32) preambulumbekzdése annak megállapításával kezdi, hogy „a nyilvántartásba vett eredetmegjelöléseknek [...] oltalmat kell élvezniük minden olyan használattal szemben, amely visszaél a követelményeknek megfelelő termék hírnevével” (kiemelés tőlem).

2. Az OEM használatával kapcsolatos jogos érdekről

62. Ahogyan azt már kifejtettem, a kérdést előterjesztő bíróság két olyan különleges elem relevanciájával kapcsolatban kérdez, amelyek alapján jogos érdek állhat fenn: a) a termék neve összhangban áll az érintett fogyasztók megszokásaival; és b) a fagylalt elegendő mennyiségű pezsgőt tartalmaz, amely alapvető jellemzőt kölcsönöz neki.

63. A két elemet tehát külön-külön kell megvizsgálni annak sérelme nélkül, hogy véleményem szerint ezek talán nem az egyedüliként releváns elemek annak tisztázása szempontjából, hogy az OEM-mel való visszaélés esete áll-e fenn.

a) Az OEM-et tartalmazó termék neve és a fogyasztók megszokásai

64. A Bizottság kivételével mindegyik fél egyetért abban, hogy a német fogyasztók megszokásai nem teszik jogszerűvé a pezsgő (champagne) OEM-nek a fagylalt kereskedelmi megjelenítése során történő használatát. Az ellenkező elfogadása ezen OEM-nek egy olyan köznévvé történő átalakítását jelentené, amelyet bármely gazdasági szereplő szabadon használhat.

65. Ugyanezen a véleményen vagyok, mivel a borokra vonatkozó OEM-ek oltalmának egyik fő célja annak megakadályozása, hogy azok köznévvé váljanak.³⁴ Az OEM-nek a tőle távol eső termékek esetében történő megkülönböztetés nélküli használata azt a benyomást keltheti a fogyasztókban, hogy az OEM-ek jellegzetes nevei kiterjedhetnek az azon a területen kívül eső termékekre, amelyek az OEM oltalma alatt állnak. Ez az OEM olyan alkalmazásához vezetne, amely egy pusztán köznévként történő említést jelent, ideértve azt is, ha ez a jelenség valamely meghatározott országra korlátozódik. Nem szabad elfelejteni, hogy az OEM-ekre vonatkozó oltalomnak valamennyi tagállamban azonosnak kell lennie a bizonyos tagállamok fogyasztóinak megszokásaiból eredő széttöredezetséggel.³⁵

66. Jogalkotási szempontból a borokra vonatkozó OEM-ek az 1234/2007 rendelet 118m. cikkének (3) bekezdése alapján a lajstromozásuktól kezdődően örökös oltalmat élveznek, azonban a törlésük lehetséges. Az általuk nyújtott oltalom harmadik államokban is veszélybe kerülne,³⁶ ha a köznévként történő használat az OEM-ek saját nevei valójában köztulajdonná válnak, mivel a köznévi jellegű szerzői megjelölések nem lajstromozhatók.³⁷ A megjelölések elterjesztését elősegítő használatok megelőzése ezáltal a valamely OEM oltalma alatt álló borok termelőinek pusztán törekvéséhez képest inkább egy szükséges követelménnyé válik.

67. Az, hogy a „Champagner Sorbet” valamely fagylalt bemutatására szokásosan használt kifejezés egy vagy több tagállamban, nem elegendő tehát ahhoz, hogy a forgalmazónak olyan *jogos érdeke* legyen, amely lehetővé teszi számára, hogy a pezsgő (champagne) OEM nevét e termék kereskedelmi megjelenítésébe foglalja.

34 Az OHIM kontra Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto IP ügyre (C-56/16 P, EU:C:2017:394) vonatkozó indítványom 87–89. pontjára hivatkozom.

35 A tárgyaláson említés történt arról, hogy hogyan kell megváltoztatni a bizonyos tagállamokban kialakult megszokásokat, amelyek alapján ezidáig köznévként alkalmazták azokat a neveket, amelyek az uniós jogszabályok elfogadása óta borászati OEM-eknek minősülnek (a champagne esetében ez paradigmátikus). Ez történik az európai OEM-ek Közösségen kívüli, bilaterális vagy multilaterális szerződések általi oltalma esetében is.

36 Bár az eredetmegjelölésekről és földrajzi jelzésekről szóló lisszaboni megállapodás (2015. május 20-án elfogadott) genfi szövegének 12. cikke ugyanezt az örökös oltalmat írta elő, ez a szerződés még nem lépett hatályba.

37 Ezt állapítja meg az 1234/2007 rendelet 118k. cikkének (1) bekezdése, amelyet később az 1308/2013 rendelet 101. cikkének (1) bekezdésébe foglaltak.

b) Az OEM-mel rendelkező összetevő alapvető jellemzőjével való felruházás kellő mennyiségben történő felhasználással

68. Egyetértek a Bizottsággal abban, hogy ebben az ügyben az élelmiszerek címkézésére vonatkozó általános uniós szabályozást (amely főként a 2000/13 irányelvben és az azt hatályon kívül helyező jogszabályban, az 1169/2011 rendeletben jelenik meg) kell értelmezni, mivel a fagylalt – amely nyilvánvalóan e termékek egyike – nem áll OEM oltalma alatt.³⁸

69. A 2000/13 irányelvnek megfelelően az élelmiszerek címkézésének tartalmazni kell „az árumegnevezés[t]; az összetevők listáj[át], [és a] bizonyos összetevők [...] mennyiség[ét] [...]”.³⁹ „Árumegnevezés”⁴⁰ alatt azt kell érteni, amit az alkalmazandó uniós rendelkezések, illetve azok hiányában a nemzeti rendelkezések előírnak. Ennek hiányában azt a „[nevet kell figyelembe venni], amely a termék végső fogyasztóhoz [...] történő értékesítésének helye szerinti tagállamban megszokott”.

70. Elsőre úgy tűnik, hogy a „Champagner Sorbet” tiszteletben tartja a címkézésre vonatkozó szabályokat, amely alapján a Galana NV-nek jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az élelmiszert így nevezze el. Ugyanakkor az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjának megfelelően a bejegyzett OEM-ek akkor is oltalomban részesülnek, ha összetevőként alkalmazzák őket. Meg kell tehát vizsgálni, hogy meddig terjed ez az oltalom.

71. A 2000/13 irányelv⁴¹ 6. cikke (5) bekezdésének megfelelően a gyártó köteles a címkén egy listát feltüntetni valamennyi összetevőről. Ha az összetevő az élelmiszer „árumegnevezésében” jelenik meg (ahogyan az a jelen ügyben történik), azt százalékban kell kifejezni, ahogyan azt az említett irányelv 7. cikkének (4) bekezdése előírja.⁴²

72. Sem a 2000/13 irányelv, sem pedig az 1169/2011 rendelet nem hivatkozik közvetlenül a valamely OEM oltalma alatt álló összetevőkre. E helyzet megoldása, valamint tisztázásának elősegítése érdekében a Bizottság 2010-ben közzétette az iránymutatást (amelyre az 1151/2012 rendelet (32) preambulumbekkezdése hivatkozik). Ezt az iránymutatást, amellet, hogy jogi kötőereje nincsen,⁴³ figyelembe kell venni, mert ezen intézmény álláspontját tükrözi.

73. Az iránymutatás szerint egy OEM jellegzetes neve az összetevők említett listáján kívül „az azt viselő termék felhasználásával készült élelmiszer kereskedelmi megnevezésének részeként vagy annak közelében szerepel[het], valamint [...] a szóban forgó élelmiszer címkézésében, kiszerezésében és reklámozásában megjelen[het]”, feltéve hogy teljesülnek az általam a jelen indítvány 13. pontjában idézett feltételek.

74. A nemzeti bíróságok – amelyek jobb helyzetben vannak a jogvita tényállásának értékeléséhez és annak jogi minősítéséhez – feladata határozatot hozni e három feltételnek a jelen ügyben való fennállásával kapcsolatban. Ennélfogva arra szorítok, hogy néhány megjegyzést tegyék, amelyek segíthetik ezeket a bíróságokat e munka elvégzésében.

38 Ugyanakkor a borászati termékek címkézésére az 1308/2013 rendelet 117–123. cikkei vonatkoznak, a szeszes italok földrajzi árujelzőinek címkézésére pedig a 110/2008 rendelet vonatkozik. Mindkét rendelet *lex specialis*nak minősül az élelmiszerekre vonatkozó általános szabályozáshoz képest.

39 A 3. cikk (1) bekezdésének 1., 2. és 3. pontja. Az 1169/2011 rendeletben ezzel azonos, 2014. december 13-ától hatályos rendelkezés a 9. cikk (1) bekezdésének a), b) és d) pontja.

40 A 2000/13 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja, amely az 1169/2011 rendelet 17. cikkének felel meg.

41 Legutóbbi megfelelője az 1169/2011 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése. A 2000/13 irányelv ebben az esetben alkalmazandó a borágazatra, ahogyan arra az 1308/2013 rendelet 118. cikke emlékeztet.

42 A jogalkotó az élelmiszergyártóra bízta az azon hely kiválasztásával kapcsolatos döntést, ahol az összetevő százalékban kifejezett mennyiségét feltüntetik: a) az árumegnevezésen; b) ezen megnevezés mellett; vagy c) az összetevők listájában. A jelen ügyben ez a lista a csomagolás belső részén található.

43 Abban az áll, hogy alkalmazása önkéntes, „nem képezheti az OEM-ekre és az OFJ-kre vonatkozó európai uniós szabályozásnak vagy a címkézésre vonatkozó irányelvnek a jogilag kötelező érvényű értelmezését”.

75. Az első feltételt (amely szerint nem lehetnek egyéb, az OEM oltalma alatt állóhoz „hasonló összetevők”) egyszerű értékelni, és az kellően objektív. Úgy tűnik, hogy semmi nem utal arra, hogy a „Champagner Sorbet” az OEM oltalma alatt álló pezsgőhöz hasonló egyéb összetevőket tartalmaz, amelyek ez utóbbit helyettesíthetik.

76. A második feltétel (amely szerint az összetevőt kellő mennyiségben kell felhasználni ahhoz, hogy az élelmiszernek sajátos jellemzőt kölcsönözzön) összetettebb. A CIVC véleményével ellentétben nem az oltalom alatt álló összetevő alapvető jellemzőinek az élelmiszerben történő beazonosításáról van szó, hanem arról, hogy ezen élelmiszernek legyen egy olyan alapvető jellemzője, amely az OEM-hez kapcsolódik.⁴⁴

77. Ugyanakkor ez a szabály sem kellően biztos. A mennyiségi tényező nem mindig a legrelevánsabb ahhoz, hogy a terméknek valamely alapvető jellemzőjét képezze.⁴⁵ Általában ez utóbbit, mivel élelmiszerekről van szó, az aroma és az íz jelenti, amelyet az OEM oltalma alatt álló összetevő kölcsönöz számukra, azonban más jelentős tényezők is fennállhatnak.⁴⁶ Újra a nemzeti bíróság feladata lesz az előterjesztett bizonyítékok⁴⁷ és a saját ténybeli értékelése alapján annak tisztázása, hogy a hozzáadott pezsgőbor a fagylaltnak alapvető jellemzőt kölcsönöz-e abban az értelemben, ahogyan azt az előbbieken bemutattam.

78. A harmadik feltétel több problémát jelent az értelmezést végző számára. Jelenleg vitatott, hogy az megfelel-e a 2000/13 irányelv 7. cikke (5) bekezdésének.⁴⁸ Mindenesetre a megfogalmazása, mivel az „ideális esetben” határozószót használja, kötőerejétől, valamint az útmutató jellegétől is megfosztja. Az élelmiszerben az összetevő százalékanak meghatározása következképpen egy olyan tényezővé válik, amelynek jelentőségét a 2000/13 irányelv alapján kell értékelni.

79. Ezen előfeltevésekkel, ismétlem, a nemzeti bíróságoknak kell határozniuk arról, hogy egy OEM-et viselő összetevő, amelyet egy élelmiszerhez hozzáadnak, utóbbinak alapvető jellemzőt kölcsönöz-e oly módon, hogy azt a címkén fel kell tüntetni.

c) Az OEM hírnevével való visszaélést támogató egyéb elemek fennállása

80. A kérdést előterjesztő bíróság számára a válasz nem lenne teljeskörű, ha az megállna annál, hogy a forgalmazónak az iránymutatáson alapuló jogos érdeke áll fenn, amely lehetővé teszi számára, hogy az élelmiszerei címkéjén OEM oltalma alatt álló összetevőket tüntessen fel.

44 A Bizottság az iránymutatásban helyesen mellőzte egy egységesen alkalmazandó százalék megállapítását. Egy olyan szabályt sugall, amelynek értelmében, ha egy OEM oltalma alatt álló összetevő nagyobb mennyiségben van jelen, nagyobb a valószínűsége annak, hogy ezt az alapvető jellemzőt a terméknek kölcsönözze.

45 Vannak például olyan OEM oltalma alatt álló termékek, mint például a szarvasgomba bizonyos változatai, amelyeket ha egy élelmiszerhez kis mennyiségben hozzáadnak, azonnal felismerhetőek az illatuk alapján, és kitörölhetetlen nyomot hagynak a szájban.

46 Az összetevőnek az élelmiszer címkéjén az „árumegnevezés” részeként vagy annak közelében történő szerepeltetése tehát lehetséges, ha a termék aromája és/vagy íze azonos az OEM oltalma alatt álló összetevő aromájával és/vagy ízével. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni olyan egyéb tényezőket, mint például a textúra vagy a szín, amelyek, úgy vélem, nem annyira meghatározóak az előbbieken jelzett két élelmiszerhez hasonló élelmiszerek esetében.

47 Az ezen típusú jogvitákban hasznosak lehetnek gasztronómiai szakértők által adott szakértői vélemények, amelyek bemutatják a fagylalt és a pezsgő (champagne) tulajdonságait, illetve a fogyasztóknál végzett közvélemény-kutatások által alátámasztott, annak igazolására készített jelentések, hogy e pezsgőbor íze beépül a fagylalt ízébe. A tagállamok eljárási gyakorlata ebben az értelemben nagyon sokszínű: lásd éppen a pezsgő (champagne) vonatkozásában a párizsi Cour d’appel-nek (fellebbviteli bíróság) a SAS Euralis Gastronomie kontra CIVC ügyben 2013. március 15-én hozott ítéletét, amelyet a Cour de cassation (semmitőszék, Franciaország) 2013. november 25-én helybenhagyott.

48 Ez a cikk az OEM oltalma alatt álló összetevőt alkalmazó gyártó számára három lehetőséget kínál ezen összetevő mennyiségének a gyártó termékén százalékban történő feltüntetésére (lásd a jelen indítvány 12. pontját). Az iránymutatás azonban úgy tűnik, hogy az ilyen százalékos arány feltüntetésének a lehetőségét azokra az esetekre korlátozza, amelyekben az összetevőt nem tüntetik fel a kereskedelmi megnevezés részeként vagy annak közelében (így értelmezem az „ennek hiányában” kiegészítést). A gyártóra a 2000/13 irányelv vonatkozik, nem pedig az iránymutatás, aminek következtében az ezen irányelv által kínált lehetőségek sértetlenek maradnak.

81. Továbbá az ezen iránymutatásban meghatározott feltételek nem választhatóak el egyes korábbi fogalmaktól (a jóhiszeműség és a fogyasztó megtévesztése hiányának fogalmától), amelyekre az 1.1 pontban hivatkoznak az előzmények bemutatásakor.

82. Annak megállapításakor, hogy fennáll-e egy OEM jogosulatlan felhasználása (a hírnevével való visszaélés), kétségtelenül abból kell kiindulni, hogy az ezen OEM oltalma alatt álló összetevő kellő mennyiségben van jelen, amely az élelmiszer alapvető jellemzőjét képezi. Ugyanakkor ez a körülmény nem teszi jogszerűvé az OEM-nek a jogvita tárgyát képező fagyaltban való használatát, ha egyéb elemek (különösen a címke kiszérelése) is vannak, amelyek felfedik az OEM presztízsének az OEM hírnevének kisajátításával történő kihasználására irányuló szándékot.

83. A jelen ügyben a „Champagner Sorbet” csomagolásokon a fogyasztó számára látható címkén, nyomtatott formában, az előtérben pedig egy parafa dugó az azt az üveghez szorító huzallal, egy félig teli pohár, valamint egy ital látható, ami vélhetően pezsgő (champagne). A háttérben, de jól felismerhető módon egy üveg francia pezsgő található.

84. Nem hiszem, hogy figyelmen kívül lehet hagyni az ilyen elemek jelentőségét annak értékelése során, hogy az élelmiszer gyártója vagy forgalmazója visszaél-e a pezsgő (champagne) OEM oltalma alatt álló összetevő hírnevével.⁴⁹ A nemzeti bíró ezeket a tényezőket figyelembe veheti és figyelembe is kell vennie az OEM jogosulatlan felhasználásának elbírálása során.

85. Az 1308/2013 rendelet és a 2000/13 irányelv⁵⁰ a fogyasztó megtévesztését próbálja elkerülni, és a Bíróság kifejtette, hogy a csomagoláson az összetevők listája önmagában nem elegendő annak kizárásához, hogy a címke és annak megjelenési formái megtévesztő módon ösztönzik a fogyasztókat.⁵¹

86. Ugyanis a Bíróság már megállapította, hogy annak értékelése során, hogy valamely címkézés megtévesztő-e a fogyasztó számára, a nemzeti bíróságnak elsősorban azon feltételezett elvárásból kell kiindulnia, amelyet a hivatkozott fogyasztó támaszt az élelmiszer eredete, származása és minősége tekintetében, mivel a lényeges az, hogy a megjelölés ne tévessze meg a fogyasztót, és ezáltal a fogyasztó ne hihesse tévesen azt, hogy a termék eredete, származása vagy minősége más, mint a valóságban.⁵²

87. A kérdést előterjesztő bíróságnak mérlegelnie kell, hogy e grafikai elemeknek a „Champagner Sorbet” címkéjén történő alkalmazása nem igazolt, hanem az OEM oltalma alatt álló pezsgővel való túlzott mértékű kapcsolat kialakítására irányuló szándékot mutatja-e. Másképpen megfogalmazva azt, hogy az élelmiszer kereskedelmi megjelenítésének mögöttes célja valójában az-e, hogy ezt a terméket összekössék a pezsgőbor (champagne) hírnevével, amelynek minőségét ki akarják vetíteni magára a fagyaltra.

C. A harmadik kérdéstről

88. A harmadik és a negyedik kérdésre adandó válasz talán feleslegessé válik, ha a második kérdést vitatva a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) úgy véli, hogy a pezsgő (champagne) OEM jogosulatlan felhasználására került sor. Mindenesetre elemzem mindkét kérdést.

89. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdéssel összefoglalva az a kérdés merül fel, hogy egy OEM jellegzetes nevének a jelen ügy körülményei között történő alkalmazása magával az OEM-mel visszaél-e, azt utánozza vagy idézi-e.

49 A tárgyaláson a felek elismerték, hogy az alapügybeli jogvita nem korlátozódik az OEM-nek a fagyalt megjelölésében történő használatára.

50 A 2. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja.

51 2015. június 4-i Teekanne ítélet (C-195/14, EU:C:2015:361), 38. pont.

52 Uo., 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

90. Az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének b) pontja egy sor kereskedelmileg tisztességtelen magatartást említ, amelyek csökkenő sorrendben mutatják be az OEM használatának intenzitását a visszaéléstől kezdve az utánzáson keresztül az idézésig.

91. A *visszaélés* célja az OEM teljes nevének hasonló termékek esetében történő alkalmazása. Számomra úgy tűnik, hogy ez a jelen esetben nem áll fenn, mivel a fagylaltot fagyasztva árulják, ami a bornál nem képzelhető el.⁵³ Azt sem hiszem, hogy *utánzásról* lenne szó, mivel a „Champagner Sorbet” megjelölés az OEM-et teljes egészében tartalmazza.

92. Összetettebb feladat annak megállapítása, hogy lehet-e *utalásról* beszélni, ez egy olyan problémakör, amelynek megoldásához a Bíróság ítélkezési gyakorlatához kell fordulni, amely már megállapította ezen harmadik típusú tisztességtelen magatartás néhány jogi profilját.⁵⁴

93. Ezen ítélkezési gyakorlat szerint az „idézés” fogalma olyan helyzetet takar, amikor valamely termék megjelölésére használt kifejezés magában foglalja az OEM *egy részét*, oly módon, hogy a fogyasztónak a termék neve láttán az e megjelölés alatt álló termék képe jut az eszébe referenciaképként.⁵⁵

94. Az OEM *részleges* alkalmazására történő hivatkozást az egyes ítéletek által megoldott ügyek tényállásai idézték elő, amelyekben az OEM-ekre történő utalás a szóban forgó termékek nevei és védjegyei közötti nem teljes átfedésnek („Gorgonzola/Cambozola”,⁵⁶ „ParmigianoReggiano/Parmesan”⁵⁷ és „Verlados/Calvados”⁵⁸) volt köszönhető.

95. Valójában a 110/2008 rendelet keretén belül egy olyan védjegy esetének elemzése során, amely teljes egészében tartalmazta a „Cognac” elemet, a Bíróság azt inkább „utalásként” kezelte, nem pedig „visszaélésként”, holott az olyan szeszes italokra vonatkozott, amelyek nem feleltek meg az OEM-re vonatkozó termékleírásnak.⁵⁹

96. A szeszes italokra vonatkozó OEM-ekkel kapcsolatban hivatkozott elvek analógia útján alkalmazhatóak az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett utalásra.⁶⁰ Az 1308/2013 rendelet (92) és (97) preambulumbekkezdése kifejti, hogy az OEM-ekre vonatkozó oltalom miként kívánja nemcsak a félrevezető gyakorlatokat elkerülni és a piac átláthatóságát, valamint a tisztességes versenyt elősegíteni, hanem a fogyasztók magas szintű védelmét is elérni.

97. Ugyanebben az értelemben figyelembe kell venni azokat az ítélkezési gyakorlatbeli kritériumokat is, amelyek az utalás fennállásának meghatározása érdekében a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos európai fogyasztó észlelésére hivatkoznak az arányosság elvének megjelenéseként.⁶¹

53 Az értékelés talán eltérő lehet, ha a terméket valamilyen egyéb módon hívták volna, amely a fogyasztó számára azt sugallja, hogy az fagyasztott champagne, amely fagylaltként kóstolható meg.

54 Az EUIPO kontra Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto IP ügyre vonatkozó indítványomban (C-56/16 P, EU:C:2017:394, 94. és azt követő pontok) ugyancsak az utalás fogalommal foglalkoztam, amelyet akkor a Porto/Port OEM-nek a „Port Charlotte” uniós védjegy által történő használata tekintetében alkalmaztak.

55 2016. január 21-i Viiniverla ítélet (C-75/15, EU:C:2016:35), 21. pont, valamint a 110/2008 rendelet 16. cikkének b) pontjával kapcsolatban ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

56 1999. március 4-i Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola ítélet (C-87/97, EU:C:1999:115), 25. pont.

57 2008. február 26-i Bizottság kontra Németország ítélet (C-132/05, EU:C:2008:117), 44. pont.

58 2016. január 21-i Viiniverla ítélet (C-75/15, EU:C:2016:35).

59 2011. július 14-i Bureau National Interprofessionnel du Cognac ítélet (C-4/10 és C-27/10, EU:C:2011:484), 58. pont.

60 Uo., 22–27. pont.

61 2016. január 21-i Viiniverla ítélet (C-75/15, EU:C:2016:35), 26–28. pont.

98. Újból a kérdést előterjesztő bíróságnak (vagy adott esetben az elsőfokon eljáró bíróságnak) kell ezen ítélezési gyakorlat alapján megállapítania, hogy ebben az esetben a pezsgő (champagne) OEM-re történő utalásról van-e szó.⁶² Az ítéletének megalapozása érdekében nemcsak a fagyalt nevét, hanem az összes többi elemet is figyelembe veheti, amelyekkel ezt az élelmiszert a kereskedelmi forgalomba hozzák, amiket már említettem.

99. Anélkül, hogy meg kívánnám sérteni a kérdést előterjesztő bíróság saját hatáskörét, valamint fenntartva azt, hogy csak ez a bíróság van abban a helyzetben, hogy a vitatott tényállást teljeskörűen értékelje, ugyanakkor úgy vélem, hogy ezen grafikai elemeknek a termék csomagolásán való jelenléte hozzájárul a pezsgő (champagne) OEM-re való utalás fokozásához. A „Champagner Sorbet” néven kívül ezen elemek alkalmazásával a gyártó és a forgalmazó azt kívánják, hogy a fogyasztónak a tudatában legyen az ezen OEM-hez kapcsolódó minőség és presztízs, amelyet a fagyalatra ki akarnak vetíteni.

D. A negyedik kérdésről

100. A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) azt kívánja megtudni, hogy az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének c) pontja csak azokra a hamis vagy félrevezető jelzésekre alkalmazandó-e, amelyek az érintett fogyasztókban a termék földrajzi származását illetően hamis benyomást kelthetnek.

101. A kérdés jobb megértése érdekében az előzetes döntéshozatalra utaló határozat 62. és azt követő pontjait kell figyelembe venni. Azokból az következik, hogy a kétség a CIVC által előadott érvelés alapján jelentkezik, amely számára ezen jelzések tiltása *általános* jellegű, és nem csak azokra vonatkozik, amelyek a fogyasztókban téves benyomást keltenek a termék földrajzi származását illetően.

102. Úgy tűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a rendelkezés szigorúbb értelmezése felé hajlik, azaz arra, hogy azt azon esetekre korlátozza, amelyekben a fogyasztót az OEM használatával a termék eredetét illetően megtévesztik vagy összezavarják.

103. A véleményem ezzel szemben az, hogy az a védelem, amelyben a közösségi jogalkotó az OEM-eket kívánta részesíteni, széles körű, és a termékek eredetével kapcsolatos összezavaráson kívül az OEM-ek megkülönböztetés nélküli használatuk által történő elhalványulásával megvalósuló általánosításnak veszélyét is próbálja elkerülni.

104. Az 1234/2007 rendelet 118m. cikkének (2) bekezdése a tisztességtelen magatartásoknak egy sorrendjét foglalja magában, amelyre korábban már utaltam. Bár annak a) pontja az OEM-ek hírnevének kihasználásával kapcsolatos cselekményekre korlátozódik, a b) pontja pedig a visszaélésre, az utánpótlásra, illetve az utalásra, a c) pont kiterjesztette a védelem területét azzal, hogy belefoglalta a belső és a külső csomagoláson, illetve a termék reklámozásában jelenlévő „jelzéseket” (azaz a fogyasztók részére nyújtott információkat), amelyek az OEM-re a szó szoros értelemben nem utalnak, a termék és az ezen OEM közötti kapcsolatot illetően azonban torzítanak, illetve félrevezetnek.

105. Úgy vélem, hogy ezen c) pont értelmét nem befolyásolja, ha az OEM-hez *kapcsolódó* élelmiszerre vonatkozó kereskedelmi tájékoztatás, amely közvetlenül a fogyasztóhoz jut, alkalmas arra, hogy az alapján utóbbi azt gondolja, hogy ez a termék ugyanazt az oltalmat élvezi, és ugyanolyan a minősége, mint az OEM-nek, miközben a valóságban nem ez a helyzet. Egy hamis, illetve megtévesztő jelzés természetesen érintheti a termék eredetét, azonban az alapvető jellemzőit (például az ízt) is.

⁶² A Viiniverla ítélet 31. pontjában a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a nemzeti bíróság feladata annak mérlegelése, hogy a „Verlados” almaborpárlat-megnevezés esetében a „Calvados” oltalom alatt álló földrajzi árujelző 110/2008 rendelet 16. cikkének b) pontja értelmében vett „idézéséről” van-e szó.

106. Összefoglalva, a negyedik kérdésben idézett rendelkezés által biztosított védelem nem korlátozódik azokra az esetekre, amelyekben a fogyasztót egy termék földrajzi származását illetően megtévesztik.

VI. Végkövetkeztetés

107. A fent kifejtettek alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket a következőképpen válaszolja meg:

- „1) A mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007 tanácsi rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja alkalmazandó, amennyiben a pezsgő (champagne) OEM-et az alapügy körülményeihez hasonló körülmények között egy »Champagner Sorbet« néven kereskedelmi forgalomba hozott élelmiszer megjelölésére használják.
- 2) Az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontját úgy kell értelmezni, hogy annak értékeléséhez, hogy a »Champagner Sorbet« élelmiszer, amely 12%-ban pezsgőbort tartalmaz, visszaél-e a pezsgő (champagne) OEM-mel, a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy van-e olyan jogos érdek, amely igazolja ezen OEM-nek az említett élelmiszer kereskedelmi megjelenítésében történő alkalmazását.

Az ezen visszaélés fennállásának mérlegelésére alkalmas tényezők közé tartozik az, hogy az OEM oltalma alatt álló és az élelmiszerhez hozzáadott összetevő ezen élelmiszer alapvető jellemzőjét képezi, valamint a csomagolás és a címke elemei, amelyek alapján a fogyasztó ezt a terméket a pezsgő (champagne) OEM-mel összekapcsolja.

- 3) Az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy annak értékeléséhez, hogy a »Champagner Sorbet« termék e rendelkezés értelmében utal-e a pezsgő (champagne) OEM-re, a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell állapítania, hogy a kereskedelmi megjelölése és megjelenítése alapján a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos európai fogyasztó azt gondolja-e, hogy erre a termékre az oltalom alatt álló megjelölésben rejlő minőség és presztízs jellemző.
- 4) Az 1234/2007 rendelet 118m. cikke (2) bekezdésének c) pontja nem csak az olyan hamis vagy félrevezető jelzésekre alkalmazandó, amelyek az érintett fogyasztókban a termék földrajzi származását illetően hamis benyomást kelthetnek.”